

دلایل فقیرتر شدن مردم ایران چیست؟

یک کارشناس اقتصادی بیان داشت ایرانی‌ها در سه سال اخیر فقیرتر شده‌اند و هزینه‌های خانوارها نسبت به سال ۹۸ رشد ۳۱ درصدی داشته.

به گزارش سایت خبری پرسون، در حال حاضر کارخانه‌های پتروشیمی و فولادی که اکثر محصولات آن‌ها نیز صادراتی هستند از انرژی ارزان به واسطه یارانه دولتی بهره‌مند هستند، دولت می‌تواند در سود این بنگاه‌ها شریک شده و منابع حاصل از آن را صرف اشتغال پایدار افراد طبقات پایین و متوسط جامعه کند.

بررسی گزارش مرکز آمار ایران درباره وضعیت درآمد و هزینه خانوارهای ایرانی در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار شهری ۶۲.۱ میلیون تومان بوده است که نسبت به رقم مشابه در سال قبل ۳۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

از هزینه کل سالانه خانوار شهری بیش از ۱۶.۱ میلیون تومان با سهم ۲۶ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و حدود ۴۲ میلیون تومان با سهم ۷۴ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است.

این در حالی است که در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فرآورده‌های آن و گوشت هرکدام با سهم ۲۱ درصد و در بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۵۰ درصد مربوط به هزینه مسکن، سوخت و روشنایی بوده است.

اما متوسط درآمد اظهار شده سالانه یک خانوار شهری بیش از ۷۶ میلیون تومان بوده است که نسبت به سال قبل، ۳۸ درصد افزایش داشته است. بر این اساس در سال ۱۳۹۹ رشد متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری بیشتر از رشد متوسط هزینه کل سالانه است.

در ادامه گفت و گو با حسین راغفر استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا را می‌خوانید.

دخل و خرج مردم با هم نمی‌خواند

حسین راغفر استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا با اشاره به اینکه ایرانی‌ها در سه سال اخیر فقیرتر شده‌اند، اظهار داشت: گزارش اخیر مرکز آمار نشان می‌دهد که هزینه‌های یک خانوار طی سال ۹۹ به نسبت سال ۹۸، ۳۱ درصد افزایش پیدا کرده، این در حالی است که این رقم به صورت متوسط اعلام شده، اما اقلام اساسی مردم از جمله خوراک، مسکن و بهداشت با افزایش بیش از ۳۰ درصدی روبرو بوده‌اند.

وی افزود: به طور متوسط در سالیان گذشته هزینه بهداشت و درمان شش درصد از هزینه خانوار ایرانی را تشکیل می‌داد، اما این موضوع به قبل از کرونا مربوط می‌شود، اما با توجه به شیوع کرونا در یک سال و نیم اخیر هزینه درمان خانوارها بسیار بیشتر شده و آن‌ها هزینه بیشتری را برای درمان خود می‌پردازند، طبیعتاً زمانی که هزینه درمان بیشتر شود، آن‌ها از سایر هزینه‌های جاری خود می‌زنند که این موضوع باعث کاهش رفاه مردم و در نتیجه افزایش فقر آن‌ها می‌شود.

راغفر یادآور شد: بر اساس همین آمار حدود ۲۶ درصد از هزینه کل خانوارها مربوط به بخش خوراکی است، در صورتی که این رقم در سال‌های گذشته حدود ۲۱ تا ۲۳ درصد بود، این به معنای آن است که افزایش هزینه‌های خوراکی مردم، به نوعی نشان دهنده آن است که مردم از سایر هزینه‌های خود زده‌اند، تا مواد خوراکی تهیه کنند که باز هم این شاخص به نوعی به ما می‌گوید که مردم، نسبت به گذشته فقیرتر شده‌اند.

این اقتصاددان نهادگرا با اشاره به اینکه دولت آینده می‌تواند روند گسترش فقر را متوقف کنند، گفت: اصلاح واقعی نظام مالیاتی و همچنین کاهش یارانه بنگاه‌های خصولتی و نیمه دولتی از جمله راهکارهایی است که می‌تواند از سوی دولت در کوتاه مدت مورد استفاده قرار گیرد تا ترمز روند گسترش فقر در کشور کشیده شود.

وی اضافه کرد: در حال حاضر کارخانه‌های پتروشیمی و فولادی که اکثر محصولات آن‌ها نیز صادراتی هستند از انرژی ارزان به واسطه یارانه دولتی بهره‌مند هستند، دولت می‌تواند در سود این بنگاه‌ها شریک شده و منابع حاصل از آن را صرف اشتغال پایدار افراد طبقات پایین و متوسط جامعه کند.

این استاد دانشگاه با تاکید بر اینکه دولت می‌تواند به بنگاه‌هایی که توانایی ایجاد اشتغال دارد تسهیلات پرداخت کند، ادامه داد: این منابع باید در جهت اشتغال پایدار افراد طبقات پایین جامعه صرف شود، قدر مسلم اگر چنین کاری انجام شود، با اشتغالزایی که صورت می‌گیرد، تولید نیز رونق گرفته و بسیاری از مشکلات اقتصادی نیز می‌تواند رفع شود، از سویی چنین راه حلی کاملاً قابل اجرا است و کار بسیار سخت و غیرممکنی نیست که نتوان آن را انجام داد.

راغفر بیان کرد: کار مهمی که دولت آینده می‌تواند انجام دهد کاهش قیمت هاست، اگر دولت سیزدهم بتواند ۲۰ درصد به صورت متوسط قیمت‌ها را در بازار کاهش دهد، در مقابل ۲۰ درصد به توان خرید مردم افزوده می‌شود، که این مورد از اهمیت بسزایی برخوردار است، در این رابطه اگر باندهای فاسد و قدرتمند که نفع‌شان در افزایش مصنوعی قیمت کالاها و مایحتاج ضروری مردم است، اجازه چنین کاری را به دولت بدهند، آن‌ها سالهاست که از این طریق سودهای کلان و باد آورده‌ای را به جیب زدند.

وی خاطر نشان کرد: اگر دولت بتواند از پس این باندها بر بیاید، قدر مسلم قیمت بسیاری از کالاها در بازار، توان کاهش قیمت دارد، اما به شرط اینکه دولت از عزم جدی در این رابطه برخوردار باشد، از سوی دیگر بهترین راهکاری که می‌توان برای فقرزدایی از جامعه ایران انجام داد ایجاد اشتغال پایدار است نه اینکه یارانه نقدی در جامعه توزیع کرد، این کار به هیچ عنوان فقر را از بین خواهد نخواست برد، بلکه تنها از طریق اشتغال پایدار است که فقر کمتر خواهد شد.

منبع: فرارو